

Regeringsprövningsutredningen
M 2022:02
103 33 Stockholm

Datum 2023-06-09
SMHI Dnr 2023/1419/10.1
Er ref

kn.regeringsprövningsutredningen@regeringskansliet.se

Samråd gällande regeringens roll som prövningsmyndighet i en modern och effektiv miljöprövning

SMHI har tagit del av underlaget och har följande synpunkter och svar på utredningens frågor.

Allmänna synpunkter

SMHI konstaterar rent allmänt att utredningens huvuddirektiv och tilläggsdirektivet kan uppfattas som om de går stick i stäv mot varandra. Detta då huvuddirektivet synes vara inriktat på att begränsa utrymmet för regeringen att vara slutinstans medan tilläggsdirektivet förefaller styra utredningen i motsatt riktning.

Mot den bakgrunden avstår SMHI att ta ställning till huruvida den rådande ordningen som enligt SMHIs uppfattning fungerar tämligen väl bör förändras och i så fall i vilken riktning.

Särskilda frågeställningar

Uppdraget att analysera under vilka ytterligare omständigheter som regeringen bör pröva tillstånd enligt miljöbalken.

- SMHI anser att det förslag som antyds enligt vilket Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska kunna begära att ett mål eller ärende överlämnas till regeringen etableras. SMHI anser också att Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten bör ha möjligheten att begära att ett mål ska överlämnas. Myndigheten bedömer att det även bör övervägas om Länsstyrelser ska ha den möjligheten.
- Ärenden eller mål där avgörandet kommer att präglas av politiska bedömningar ska kunna överlämnas. Därutöver bör ärenden eller mål med betydelse för rikets säkerhet eller där betydande miljöaspekter påverkar beslutet kunna överlämnas. I det senare fallet bör en sådan begäran enligt SMHIs bedömning åtföljas av ett eget yttrande som samordnas av berörd eller utpekad länsstyrelse.

Uppdraget att analysera och föreslå ett genomförande av undantaget från MKB-direktivet för vissa verksamheter som prövas av regeringen.

- Undantagen enligt MKB-direktivets artikel 1.3 och 2.4 ska enligt SMHIs uppfattning tillämpas restriktivt. Även om ett beslut påverkas av politiska ställningstaganden och kommer att fattas av regeringen ligger det alltid inom det allmänna intresset att beslutets inverkan på miljön blir klarlagd, utredd och dokumenterad.
- SMHI delar uppfattningen som framkommer i underlaget att en begäran om undantag bör framföras så tidigt som möjligt i processen. Dock bör detta ske tidigast när det står klart att förutsättningarna för ett undantag, vilka klart ska framgå av regleringen i miljöbalken, är tillgängliga.
- Rätten att begära undantag bör ligga på de myndigheter som nämns under föregående avsnitt, om möjligt i samråd med varandra.
- Enligt SMHIs bedömning vore det lämpligt att placera reglerna om undantag i anslutning till de allmänna regleringarna rörande miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar, t ex 6 kapitlet.
- SMHI anser att undantagen som anges i artikel 1.3 och 2.4 i MKB-direktivet ska vara tidsbegränsade. Tiden som anges bör vara situationsanpassad och anges i beslutet om undantag.

Uppdraget att utreda om regeringen bör pröva ärenden om Natura 2000-tillstånd för vindkraftsverksamhet i Sveriges ekonomiska zon.

- Regeringen bör kunna pröva Natura 2000-frågan efter begäran av prövningsmyndighet. SMHI anser att förutsättningarna för en sådan begäran bör regleras i miljöbalken. Begäran bör dock alltid ske efter samråd med berörda expertmyndigheter och ska alltid åtföljas av ett eget yttrande.

Generaldirektör Håkan Wirtén har beslutat i detta ärende som beretts av cheffjuristen Michael af Sandeberg. Avdelningschef Bodil Aarhus Andrae har deltagit i den slutliga handläggningen.

För SMHI

Håkan Wirtén
Generaldirektör